

Fråga till Sedat Arif (S) om Malmöskolors och socialtjänstens samverkan kring förhindrande av misstänkta bortföranden av barn till utlandet

Sedan drygt en månad har de flesta eleverna i Malmös skolor återkommit från sina sommarlov. Innan sommaren finns det många elever som dessvärre kan koppla ihop sin sommarledighet med rädsla och oro relaterat till hedersförtryck. Flera svenska myndigheter varnar för att riskerna ökar under sommaren för att barn och ungdomar som är utsatta för hedersförtryck förs utomlands.

Under 2024 fördes 75 barn ut ur Sverige, eller hölls kvar i utlandet, av sina närstående enligt statistik från Utrikesdepartementet. Syftet kan vara att barnen ska utsättas för tvångsäktenskap eller så kallade uppfostringsresor. Det som de bortförda har gemensamt är att resorna skett i en hedersrelaterad eller patriarkal kontext.

I nuläget saknar Sverige ett nationellt system för att registrera och följa upp bortföranden av barn. Jämställdhetsmyndigheten fick i uppdrag av regeringen att föreslå hur ett sådant system skulle kunna utformas. Regeringens utredare presenterade i maj en rad förslag till lagskärpningar kring äktenskapsresor, äktenskapstvång, barnäktenskapsbrott och äktenskapsresebrott.

När barnen väl har förts utomlands har svenska myndigheter ofta mycket begränsade möjligheter att agera. Däremot om misstankar uppstår i tid har socialnämnden möjlighet att ansöka hos förvaltningsrätten om ett utreseförbud, och i de fall läget är akut besluta själva om ett tillfälligt utreseförbud.

Ett bortförande till ett annat land är en allvarlig inskränkning av en individs frihet och rättigheter. Barnäktenskap är ett brott mot svensk lagstiftning och strider mot Barnkonventionen. Barn- och tvångsäktenskap kan leda till ofrivillig graviditet och att barnen isoleras, våldtas och misshandlas såväl psykiskt som fysiskt. Riskerna är även stora att barnen blir sexuellt och ekonomiskt utnyttjade – de här barnen får men för livet.

Eleverna och skolans personal behöver få information kring riskerna för bortföranden och vilket stöd som elever kan få vid en ofrivillig utlandsvistelse. Skolan måste och ska sin tur informera socialtjänsten om misstänkta bortföranden.

Jag ställer därför följande fråga:

Hur har du som ansvarigt kommunalråd verkat för att Malmös skolförvaltningar och socialtjänst samverkat för att identifiera och förbygga bortförande av barn och ungdomar inför och under sommarlovet 2025?

Malmö 2025-09-02

Jacqueline Maly (SD)